

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 084 357/99-2107
Signatura: vh4rs104

Oblastní pracoviště č. 8 Liberec
Okresní pracoviště Liberec

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Základní a mateřská škola Vítkov
Vítkov 69/69, 463 31 Chrastava

Identifikátor ředitelství: --- **IZO:** 116 401 141

Ředitelka školy: Marie Pilařová

Zřizovatel: Město Chrastava
MěÚ Chrastava, nám. 1. máje 1, 463 31 Chrastava

Příslušný školský úřad: ŠÚ Liberec, Masarykova 18, 460 31 Liberec 1

Termín inspekce: 17. - 18. květen 1999

Inspektoři: Mgr. Jarmila Jaškovová, Mgr. Věra Jirkalová

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Řízení školy
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Výroční zpráva za šk. r. 1997/98, povinná dokumentace základní školy podle §38a zákona č. 29/1984 Sb., v platném znění, vyhláška MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, v platném znění, vzdělávací program Základní škola, výchovně-vzdělávací plány a další třídní dokumentace mateřské školy, klasifikační řád, žákovské knížky, notýsky a školní sešity žáků základní školy

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Venkovská malotřídní škola s 1 třídou mateřské školy (MŠ), 2 třídami základní školy (ZŠ) a 1 oddělením školní družiny (ŠD). Společné zařízení je v provozu třetím rokem.

1. Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Koncepční záměry v oblasti výchovně-vzdělávací jsou formulovány. Vycházejí z podmínek školy, směřují k ekologické výchově, důraz je kladen na zdravou výživu a zdravý životní styl. Tyto cíle jsou v MŠ rozvedeny v ročním plánu práce, pro ZŠ zpracován není. Plánovány jsou pouze společné kulturní akce.

Plánování je vzhledem k základní škole spíše podprůměrné.

2. Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Obě zařízení vede ředitelka s pedagogickou a odbornou způsobilostí pro výchovně-vzdělávací činnost v mateřských školách. Povinnosti pracovníků zachycuje vnitřní řád školy. Pedagogické rady jsou organizovány pro ZŠ zvlášť. Provoz v MŠ, ŠD a ve školní jídelně se řídí vlastními řády.

2.2 Personální struktura

Personál spojeného zařízení tvoří ředitelka, jedna učitelka MŠ, dvě učitelky ZŠ, vychovatelka školní družiny a tři provozní pracovníce - dvě kuchařky a školnice. Obsazení MŠ je stabilní, v ZŠ se vystřídaly ve II. třídě během posledního roku tři učitelky. V příštím školním roce dojde k obměně v I. třídě, současná učitelka důchodkyně na vlastní žádost ze školy odchází. Kromě ředitelky ostatní pracovníce do práce dojíždějí.

V MŠ mají učitelky odbornou i pedagogickou způsobilost a víceletou pedagogickou praxi. Na ZŠ splňuje plnou kvalifikaci jedna učitelka, druhá je absolventkou gymnázia s tříletou pedagogickou praxí, vychovatelka pracuje ve škole třetím rokem, je bez pedagogické a odborné způsobilosti.

Kompetence pracovníků a pravidla provozu školy jsou vymezeny. Personální obsazení z hlediska pedagogické a odborné způsobilosti v MŠ vyhovuje, v ZŠ nikoliv. Celkově je odborné a pedagogické řízení školy na průměrné úrovni.

3. Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Pro MŠ je plán kontroly zpracován, pro ZŠ není. Ředitelka navštěvuje vyučovací hodiny v ZŠ, ale rozbory a hodnocení zatím neprováděla. Celkem uskutečnila devět hospitací. Kritéria pro hodnocení pracovníků nejsou stanovena. Do výše osobních příplatků se promítají činnosti, které vykonávají nad rámec svých povinností. Kontrola v MŠ je průběžná.

Hodnocení žáků se provádí podle stanoveného klasifikačního řádu. Kvalita jeho obsahu i zpracování má dobrou úroveň. Pravidla byla s pedagogy projednána a schválena, rodiče a žáci s nimi seznámeni nebyli.

Kontrolní systém má spíše podprůměrnou úroveň.

4. Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém funguje bez problémů. Informace jsou předávány včas, osobně při denním kontaktu a prostřednictvím nástěnky.

Informovanost rodičů je zajišťována v MŠ průběžně při předávání dětí. K informování slouží i nástěnky v šatnách, kde jsou kromě aktuálních informací předkládány i články z odborného tisku, týkající se problematiky předškolních dětí. Rodičům dětí s vadami řeči je zprostředkován styk s logopedickou poradnou.

V ZŠ se konají čtyřikrát ročně třídní schůzky, které jsou organizovány jako konzultační odpoledne. O závažnějších jednáních s rodiči vede škola záznamy. Frekvence klasifikace a průběžného hodnocení žáků ZŠ v žakovských knížkách a notýscích je vysoká.

Spolupráci se zřizovatelem a školským úřadem ředitelka hodnotí kladně.

Informační systém má nadprůměrnou úroveň.

5. Vedení povinné dokumentace

Kontrolovaná třídní dokumentace MŠ - přehledy výchovné práce, přehledy docházky dětí, evidenční listy dětí - je řádně vedena na předepsaných tiskopisech. Další dokumentace mateřské školy - přihlášky dětí k docházce, vyrozumění o přijetí - byla v pořádku. Přípomínky se týkaly některých formulací z řádu MŠ, které jsou adresovány rodičům.

Povinná dokumentace ZŠ je vedena podle zákona ve stanoveném rozsahu a na předepsaných tiskopisech. Nedostatky byly zjištěny ve vedení třídních výkazů a katalogových listů v obou třídách ZŠ. Školní řád je zpracován jako vnitřní řád školy. Některá jeho pravidla jsou uváděna v různých částech řádu duplicitně, pravidlo týkající se ukládání domácích úkolů zasahuje do kompetence vyučujících.

Ostatní povinná dokumentace byla v pořádku.

Úroveň vedení povinné dokumentace je průměrná.

6. Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Záměry stanovené ve výchovně-vzdělávacích plánech mateřské školy jsou uskutečňovány. Do školy dochází na dvě až tři hodiny dítě s dětskou mozkovou obrnou. Pro něj a pro dítě s odkladem školní docházky jsou zpracovány individuální plány.

Rozvrh hodin základní školy souhlasí s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola.

Výchovně-vzdělávací záměry MŠ a učební plány ZŠ jsou plněny.

7. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Rozpočet školy umožňuje realizovat stanovený výchovně-vzdělávací program MŠ a zabezpečuje provoz školy. V ZŠ je citelný nedostatek školních pomůcek, dle ředitelky školy jsou limitujícím faktorem přidělené finanční prostředky.

Nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků.

8. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Prostorové podmínky pro obě školy jsou velmi dobré. MŠ má třídu s hernou a samostatnou ložnici. Místnosti jsou velké, světlé, účelně zařízené. ZŠ má dvě třídy a prostor pro školní družinu. Část školního nábytku je nová. Dobře vybavená tělocvična a školní jídelna slouží oběma školám. Sociální zařízení, šatny pro žáky, zázemí pro zaměstnance jsou plně vyhovující.

Pro výchovně-vzdělávací činnost má MŠ k dispozici televizi, video, klavír, kazetový magnetofon, dostatek hraček a pomůcek. Dva malé počítače s obrazovkou neslouží svému účelu, nejsou k nim vhodné programy.

Základní škola má dostatek učebnic, sešitů, ale výrazný je nedostatek názorných pomůcek především pro vyučování přírodovědy, vlastivědy, chybí i učební materiál pro výuku českého jazyka, cizích jazyků. Čtyři kusy počítačů Didactic nelze využívat pro nedostatek programů.

Areál školy je oplocen, zahradní prostor je dostatečně velký, vybavený dětským zahradním zařízením.

V učitelské knihovně je velmi málo nových odborných publikací.

Prostorové podmínky jsou nadprůměrné, materiální vybavení pro mateřskou školu vyhovuje, spíše podprůměrné je pro základní školu.

9. Hodnocení psychohygienických podmínek

V době inspekce bylo prostředí školy bez závad s dostatkem světla, tepla, přiměřeného větrání. Pitný režim byl v MŠ realizován podáváním nápojů v jídelně, všem dětem najednou. V dopoledním programu MŠ výrazně převažovala společná řízená činnost.

Rozvržení hodin a přestávek na ZŠ odpovídalo vyhlášce o základní škole a didaktickým i psychohygienickým zásadám učení. Před začátkem vyučování byl pitný režim zajišťován v MŠ, během dopoledne si jej zajišťují žáci sami nošením nápojů z domova. Velkou přestávku trávili na zahradě. Zjištěným nedostatkem byla nevyhovující výška školních lavic a židlí. Ve II. třídě, kde jsou nové, způsobeno nevyužitím možnosti přestavitelné výšky nábytku.

Čistota tříd, chodeb, WC, šaten byla vzorná. Uspořádání interiéru školy je estetické.

Úroveň psychohygienických podmínek je spíše nadprůměrná.

10. Plnění učebních osnov

Učební osnovy ZŠ jsou plněny.

11. Hodnocení z hlediska kvality vyučování

V mateřské škole je jedna třída dětí ve věku od tří do sedmi let. Zapsáno je čtrnáct dětí, v době inspekce bylo přítomno dvanáct dětí.

Učitelka byla na denní program připravena, volba forem a metod však neodpovídala současnému pojetí práce v mateřské škole. Základem byly přímo řízené činnosti. Vystupování učitelky bylo nepříznivě ovlivněno její nervozitou, projevující se vyšší mírou napomínání, nevhodnými výroky. Nebyl zohledněn věk dětí. V průběhu pozorovaných činností neměly děti možnost vlastního výběru, uplatnění svých zájmů, aktivity a iniciativy. Chyběl prožitek a radost. Vzájemná komunikace dětí byla konfliktní s množstvím vzájemných agresivních projevů.

V ZŠ byly navštíveny celkem čtyři vyučovací hodiny (dvakrát český jazyk, po jedné hodině matematiky a němčiny). Dobrou kvalitu vyučování měla hodina matematiky ve II. třídě (4. - 5. ročník). Výrazné metodické nedostatky se objevily při hodině němčiny.

Ke kladům náležely velmi pěkné vztahy mezi žáky a učitelkou. Hodina českého jazyka (čtení) v I. třídě (1. - 3. ročník) byla nudná, probíhala bez výraznější motivace žáků.

Připomínky k vedení hodin v ZŠ byly přijímány učitelkou bez pedagogické a odborné způsobilosti vstřícně.

Hospitovaná dopolední činnost v MŠ i vyučování v ZŠ obsahovaly z hlediska použitých forem a metod slabá místa, která vyžadují zvýšenou pozornost.

12. Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Předškolní děti jsou vedeny ke správnému držení tužky, procvičování grafomotoriky a správné výslovnosti. Zařazené jazykové cvičení děti zvládaly dobře. Úroveň návyků v sebeobsluze odpovídala věku dětí.

Žáci ZŠ se při vyučování i o přestávkách chovali ukázněně, byli zdvořilí. V pololetí nikdo neměl sníženou známku z chování. Dobře se starají o záhony na zahradě, ve škole udržují velmi dobrý pořádek.

Dobrou úroveň zvládnutí techniky čtení prokázali žáci 1. a 2. ročníku. Žáci 4. a 5. ročníku dokázali při hodinách pracovat samostatně i ve skupině. Grafický projev žáků je v obou třídách slabší, obtížně zvládají pravopisná pravidla.

Výsledky práce mateřské školy jsou na běžné úrovni.

V základní škole byla úroveň prokázaných vyučovacích výsledků průměrná, úroveň chování žáků nadprůměrná.

13. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

V rámci výchovně-vzdělávací práce je dětem MŠ i ZŠ nabízen kroužek hry na zobcovou flétnu, tělovýchovný a výtvarný kroužek. Využíváno je nabídky dojíždějících divadel, do Liberce jezdí děti do Naivního divadla. Pro veřejnost je pořádána akademie, akce Pohádkový les, několikrát ročně se uskutečňují vystoupení pro rodiče. V rámci ekologické výchovy žáci ZŠ sbírají byliny, PET lahve, baterie.

Nabízené aktivity mají spíše nadprůměrnou úroveň.

ZÁVĚRY

V oblasti řízení školy jsou rezervy v plánování a v kontrolním systému, především v základní škole.

Prostorové podmínky a uspořádání interiéru školy jsou mimořádně pěkné. Materiální podmínky MŠ jsou velmi dobré, základní škola má výrazný nedostatek učebních pomůcek.

Výchovně-vzdělávací činnost v MŠ neodpovídá současnému pojetí práce mateřské školy. Výrazně převažují frontálně řízené činnosti na úkor individuální a skupinové práce na základě možnosti výběru z široké nabídky činností. V ZŠ je kvalita vyučování ovlivněna personálním obsazením.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Jarmila Jašková v. r.

členka týmu Věra Jirkalová v. r.

V Liberci dne: 31. května 1999

Inspekční zprávu jsem převzala dne

4. června 1999

ano

razítko

Podpis ředitelky školy

Pilařová Marie v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Zřizovatel:	15. 6. 1999	084 419/99-2107
Školský úřad:	15. 6. 1999	084 420/99-2107

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
10. 6. 1999	412/99	Vysvětlení k bodům 1, 3, 8, 11 inspekční zprávy